

[Elmqvist.]

eller i hvert Fald stærkt bestræbe mig for ikke at komme ind paa de Spørgsmaal, som saaledes en Gang har fundet deres Afgørelse i Rigsdagen. Er der noget af disse Spørgsmaal, som ønskes optaget til Behandling igen, mener jeg rettest, det kan ske i det Udvalg, der vil blive nedsat.

Foruden de tre nævnte Spørgsmaal skal jeg holde mig til de Spørgsmaal, som ved dette Lovforslags Fremsættelse specielt er sat paa Dagsordenen, nemlig Indførelse af Domsmand, Begrænsning af Nævningernes Omraade, større Bevisumiddelbarhed og Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest samt enkelte andre Spørgsmaal.

Jeg skal begynde med nogle Bemærkninger vedrørende Spørgsmaalet om Offentlighed, et Spørgsmaal, som den ærede foregaaende Taler jo alt har været inde paa.

Naar vi, saaledes som det her er Tilfældet, staar overfor en ret omfattende Revision af Retsplejeloven, en Revision, som forhaabentlig for en Aarrække skal overflødiggøre yderligere Revision og yderligere vidtgaaende Behandlinger i dette Ting af denne Lov, er det efter min Mening meget vigtigt, at vi faar gjort op paa de Punkter, hvor, om jeg saa maa sige, Retsplejeloven ikke helt har svaret til de Forventninger, man i sin Tid stillede til den, og dette, tror jeg, gælder ikke mindst Spørgsmaalet om Retsplejens Offentlighed.

Dette Krav om Offentlighed, som blev rejst paa Baggrund af Forhørsmetoder i Fortiden, hvor alt foregik for lukkede Døre, med den sigtede og tiltalte fuldstændig overladt til Dommerens og Politiets Behandling, var den Gang fuldt naturligt og rimeligt. Det var naturligt, at Samfundet stillede Forlangende om Sikkerhed ogsaa for den sigtede humane Behandling. Naar vi imidlertid nu ser tilbage paa de Aar, der er gaaet, er det vist et stort Spørgsmaal, om den Beskyttelse, som Retsplejeloven saaledes indførte, virkelig er blevet en Beskyttelse, eller om den ikke snarere i mangfoldige Tilfælde er blevet en ren Tortur for sigtede eller tiltalte.

Spørgsmaalet er ogsaa, om denne udstrakte Offentlighed ikke tillige for dem, der som Vidner eller paa anden Maade bliver inddraget i en Retssag, er af i allerhøjeste Grad tvivlsom Værdi. Jeg tror, man i vide Kredse af Befolkningen vil være tilbøjelig til at besvare dette Spørgsmaal med et ubetinget Ja. Det kan nemlig ikke nægtes, at den Maade, hvorpaa Offentligheden i vort Land er ført ud i Livet, med sensationelle Avisreferater, med Fotografier og Tegninger,

ofte med Domfældelse eller Frifindelse i Pressen forud for den endelige Afgørelse i Retten og med offentlig Gengivelse af de mest intime Forhold, som det maaske har været nødvendigt at spørge Vidnerne eller sigtede om, har bevirket, at denne Offentlighed ikke har svaret til sin Hensigt, nemlig at skulle tjene til Beskyttelse, men tværtimod ofte har virket i stik modsat Retning.

Jeg behøver blot ligesom den ærede foregaaende Taler at minde om Edith-Sagen, og jeg kunde nævne mange andre Sager, hvor sigtede, selv om Tiltale er frafaldet eller Frifindelse har fundet Sted, faktisk gennem Sagens Offentlighed er gaaet stærkt mærket ud af Sagen. Det samme gælder i mangfoldige Tilfælde ogsaa Vidnerne, der paa Grund af ganske tilfældig Forbindelse med Sagen, uden nogen Skyld i denne, maa optræde i den.

Det Spørgsmaal, Rigsdagen da maa stille sig, synes jeg er dette: Hvor ligger da Fejlen, naar den Offentlighed, som man stillede saa uhyre store Forventninger til, paa saa mange Omraader er blevet en Skuffelse? Nogle vil sikkert sige, at det er Pressen, der har Skylden derfor, eller, som det ærede Medlem udtalte sig, da han skulde nævne Pressen: de Elementer i vort Samfund, der betjener Pressen. Jeg haaber ikke, der laa noget fornærmende overfor Pressen i denne Udtalelse, men jeg lagde Mærke til denne særlige nye Udtryksform for Pressen: de Elementer i vort Samfund, der betjener Pressen.

Altsaa, nogle er tilbøjelige til at mene, at det er Pressen, der har Skylden, at det er Pressen, der i alt for høj Grad har søgt at gøre Straffesager til Sensationssager. Jeg skal ikke nægte, at en betydelig Fejl har Pressen. Sikker har visse Dele af Pressen begaaet og begaar stadig store Synder ved at referere alt for lidt objektivt, alt for sensationelt. Der er ofte i denne Forbindelse henvist til den engelske Presse; man kunde efter min Mening ogsaa henvise til den tyske Presse. I begge Lande løser Pressen sin Opgave i denne Henseende paa en langt roligere, langt mere stilfærdig Maade, end Tilfældet er i store Dele af vor Presse.

Men jeg synes, at naar man har sagt dette, maa man paa den anden Side ogsaa indrømme, at Pressens Stilling er slet ikke altid saa nem; der er et gammelt Ord, der siger, at som Herren er, saa følger hans Svende, og det gælder ogsaa her. Vel har Pressen en stor Opgave i Retning af at præge sine Læsere og udvikle Befolkningens Smag; men Pressen er paa den anden Side